

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA

od 19. prosinca 1991.

o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima društava za osiguranje

(91/674/EEZ)

(SL L 374, 31.12.1991., str. 7)

Promijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2003/51/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2003.	L 178	16	17.7.2003
► <u>M2</u>	Direktiva 2006/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006.	L 224	1	16.8.2006

Napomena: Ova konsolidirana verzija sadržava upućivanja na europsku obračunsku jedinicu i/ili ECU, što se od 1. siječnja 1999. podrazumijeva kao upućivanje na euro – Uredba Vijeća (EEZ) br. 3308/80 (SL L 345, 20.12.1980., str. 1.) i Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 (SL L 162, 19.6.1997., str. 1.).

DIREKTIVA VIJEĆA

od 19. prosinca 1991.

o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima društava za osiguranje

(91/674/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 54.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

u suradnji s Europskim parlamentom ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da članak 54. stavak 3. točka (g) Ugovora zahtijeva, u mjeri u kojoj je potrebno, usklađivanje zaštitnih odredbi koje su u svrhu zaštite interesa članova i trećih osoba propisane u državama članicama za trgovačka društva u smislu drugog stavka članka 58. Ugovora, kako bi te odredbe bile jednakovrijedne u čitavoj Zajednici;

budući da Direktivu Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava ⁽⁴⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 90/605/EEZ ⁽⁵⁾, ne treba primjenjivati na društva za osiguranje, u daljem tekstu „društva za osiguranje”, do sljedećeg usklađenja;

budući da se, s obzirom na veliku važnost društava za osiguranje u Zajednici, takvo usklađivanje više ne može odgoditi nakon provedbe Direktive 78/660/EEZ;

budući da Direktiva Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o konsolidiranim financijskim izvještajima ⁽⁶⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 90/605/EEZ, predviđa izuzeća za društva za osiguranje samo do isteka roka predviđenog za primjenu ove Direktive; budući da ova Direktiva mora stoga također sadržavati posebne odredbe za društva za osiguranje o konsolidiranim financijskim izvještajima;

budući da je takvo usklađivanje hitno potrebno jer društva za osiguranje posluju preko granica; budući da je za vjerovnike, dužnike, članove, ugovaratelje osiguranja i njihove savjetnike kao i za širu javnost bolja usporedivost godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja takvih društava od presudne važnosti;

budući da su u državama članicama društva za osiguranje različitih pravnih oblika međusobno konkurentna; budući da se društva koja se bave poslovima izravnog osiguranja obično također bave poslovima reosiguranja i tako konkuriraju specijaliziranim društvima za reosiguranje; budući da je zbog toga primjereno usklađenje ne ograničiti na pravne oblike obuhvaćene Direktivom 78/660/EEZ, već odabrati područje primjene koje odgovara onome iz Direktive Vijeća 73/239/EEZ od 24. srpnja 1973. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog

⁽¹⁾ SL C 131, 18.4.1987., str. 1.

⁽²⁾ SL C 96, 17.4.1989., str. 93. i
SL C 326, 16.12.1991.

⁽³⁾ SL C 319, 30.11.1987., str. 13.

⁽⁴⁾ SL L 222, 14.8.1978., str. 11.

⁽⁵⁾ SL L 317, 16.11.1990., str. 60.

⁽⁶⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1.

▼B

osiguranja osim životnog osiguranja ⁽¹⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 90/618/EEZ ⁽²⁾, te na ono iz Direktive Vijeća 79/267/EEZ od 5. ožujka 1979. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova izravnog životnog osiguranja ⁽³⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 90/619/EEZ ⁽⁴⁾ ali koje također obuhvaća određena društva koja su izuzeta iz područja primjene tih Direktiva, kao i društva za reosiguranje;

budući da, iako se, s obzirom na posebne karakteristike društava za osiguranje, može činiti primjerenim predložiti zasebnu direktivu o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima takvih društava, to nužno ne zahtijeva uspostavu skupa normi različitih od onih iz direktiva 78/660/EEZ i 83/349/EEZ; budući da takve zasebne norme ne bi bile ni prikladne niti dosljedne načelima koja podupiru usklađivanje prava trgovačkih društava, jer s obzirom na važan položaj koji zauzimaju u gospodarstvu Zajednice društva za osiguranje ne mogu biti izuzeta iz okvira pravila sastavljenih za društva općenito; budući da su iz tog razloga samo pojedine karakteristike društava za osiguranje uzete u obzir i da se ova Direktiva bavi samo izuzećima od pravila predviđenih direktivama 78/660/EEZ i 83/349/EEZ;

budući da postoje velike razlike u strukturi i sadržaju bilanci društava za osiguranje u različitim državama članicama; budući da ova direktiva stoga mora predvidjeti jednaku strukturu i jednake oznake stavki za bilance svih društava za osiguranje Zajednice;

budući da, ako godišnji financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji trebaju biti usporedivi, neka osnovna pitanja koja se tiču iskazivanja određenih poslova u bilanci moraju se regulirati;

budući da je u svrhu bolje usporedivosti također nužno da sadržaj različitih stavki bilance bude točno određen;

budući da bi moglo biti korisno razlučiti između obveza osiguratelja i obveza reosiguratelja tako da se u imovini iskaže udio reosiguratelja u tehničkim pričuvama kao imovina;

budući da struktura računa dobiti i gubitka također treba biti utvrđena i pojedine stavke u njemu trebaju biti definirane;

budući da, s obzirom na specifičnu prirodu osigurateljne industrije može biti korisno da se nerealizirani dobiti i gubici uzimaju u obzir u računu dobitka i gubitka;

budući da usporedivost brojeva u bilanci i računu dobiti i gubitka u osnovi ovisi i o vrijednostima po kojima su aktiva i pasiva prikazane u bilanci; budući da se za pravilno razumijevanje financijske situacije društva za osiguranje mora objaviti sadašnja vrijednost ulaganja kao i njihova vrijednost temeljena na načelu nabavne cijene ili troškova proizvodnje; budući da je, ipak, obvezno objavljivanje sadašnje vrijednosti ulaganja, barem u bilješkama uz financijske izvještaje, propisano isključivo u svrhu usporedivosti i transparentnosti i ne treba voditi do promjena u puznom tretmanu društava za osiguranje;

budući da se prilikom izračunavanja pričuva životnog osiguranja mogu koristiti aktuarske metode koje se obično primjenjuju na tržištu ili su prihvaćene od strane nadzornih tijela za sektor osiguranja; budući da te metode može primijeniti bilo koji aktuar ili stručnjak u skladu s uvjetima koji mogu biti propisani nacionalnim pravima uz poštivanje aktuarskih načela priznatih u okviru sadašnjeg i budućeg usklađivanja

⁽¹⁾ SL L 228, 16.8.1973., str. 3.

⁽²⁾ SL L 330, 29.11.1990., str. 44.

⁽³⁾ SL L 63, 13.3.1979., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 330, 29.11.1990., str. 50.

▼B

temeljnih pravila za bonitetni i financijski nadzor poslova izravnog životnog osiguranja;

budući da prilikom izračunavanja pričuva šteta s jedne strane svako skriveno diskontiranje ili oduzimanje mora biti zabranjeno, a s druge strane točni uvjeti za primjenu otvorenog diskontiranja ili oduzimanja moraju biti definirani, u svrhu opreza i transparentnosti;

budući da su s obzirom na posebnu prirodu društava za osiguranje nužne određene promjene s obzirom na bilješke uz financijske izvještaje i konsolidirane financijske izvještaje;

budući da, u skladu s namjerom da se obuhvate sva društva za osiguranje koja spadaju u područja primjene direktiva 73/239/EEZ i 79/267/EEZ, kao i određena druga društva za osiguranje, izuzeća poput onih za mala i srednja društva za osiguranje iz Direktive 78/660/EEZ nisu predviđena, ali određena mala društva za uzajamno osiguranje koja su izuzeta iz područja primjene direktiva 73/239/EEZ i 79/267/EEZ ne bi smjela biti obuhvaćena;

budući da iz istih razloga područje primjene koje je omogućilo državama članicama prema Direktivi 83/349/EEZ da izuzmu matična društva grupa iz obveze konsolidiranja ako društva koja se trebaju konsolidirati zajedno ne prelaze određenu veličinu nije prošireno na društva za osiguranje;

budući da su, s obzirom na njegova specifična obilježja, posebne odredbe nužne za udrugu osiguratelja poznatu kao Lloyd's;

budući da se odredbe ove Direktive također primjenjuju na konsolidirane financijske izvještaje sastavljene od strane matičnog društva koje je financijski holding čija su društva kćeri isključivo ili uglavnom društva za osiguranje;

budući da ispitivanje problema proizašlih u vezi s ovom Direktivom, a posebno pitanja njezine primjene, zahtijeva suradnju predstavnika država članica i Komisije u kontaktnom odboru; budući da je u svrhu izbjegavanja povećanja broja takvih odbora poželjno da se takva suradnja ostvari u odboru predviđenom člankom 52. Direktive 78/660/EEZ; budući da, međutim, prilikom ispitivanja problema koji se odnose na društva za osiguranje taj odbor mora biti sastavljen na adekvatan način;

budući da, s obzirom na složenost materije društvima za osiguranje koje pokriva ova Direktiva mora biti omogućeno odgovarajuće vremensko razdoblje za provođenje njezinih odredaba;

budući da se to razdoblje mora produžiti kako bi se mogla izvršiti potrebna usklađenja koja se odnose s jedne strane na udrugu osiguratelja poznatu kao Lloyd's i s druge strane na ona društva koja, kada se ova Direktiva počne primjenjivati, još iskazuju svoja ulaganja po nabavnoj cijeni;

budući da je potrebno predvidjeti preispitivanje određenih odredbi ove Direktive nakon razdoblja njezine primjene od pet godina, s obzirom na postavljanje ciljeva veće transparentnosti i bolje usklađenosti,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

ODJELJAK 1.

Preliminarne odredbe i područje primjene

Članak 1.

▼M1

1. ►**M2** Članci 2., 3., članak 4. stavci 1., 3. do 6., članci 6., 7., 13., 14., članak 15. stavci 3. i 4., članci 16. do 21., 29. do 35., 37. do 41., 42., 42.a do 42.f, članak 43. stavak 1. točke 1. do 7.b i 9. do 14., članak 45. stavak 1., članak 46. stavci 1. i 2., članci 46.a, 48. do 50, 50.a, 50.b,

▼M1

50.c, članak 51. stavak 1., članci 51.a, 56. do 59., 60.a, 61. i 61.a Direktive 78/660/EEZ primjenjuju se na poduzeća spomenuta u članku 2. ove Direktive, osim ako ovom Direktivom nije predviđeno drukčije. ◀ Članci 46., 47., 48., 51. i 53. ove Direktive ne primjenjuju se kod aktive i pasive koji se vrednuju u skladu s odjeljkom 7.a Direktive 78/660/EEZ.

2. Upućivanje na članke 9., 10. i 10.a (bilanca stanja) odnosno na članke od 22. do 26. (račun dobiti i gubitka) Direktive 78/660/EEZ u direktivama 78/660/EEZ i 83/349/EEZ smatra se upućivanjem na članak 6. (bilanca stanja) odnosno na članak 34. (račun dobiti i gubitka) ove Direktive.

▼B

3. Upućivanja u direktivama 78/660/EEZ i 83/349/EEZ na članke od 31. do 42. Direktive 78/660/EEZ smatraju se upućivanjima na te članke uzimajući u obzir članke 45. do 62. ove Direktive.

4. Kada se prije spomenute odredbe Direktive 78/660/EEZ odnose na stavke bilance za koje ova Direktiva ne propisuje odgovarajuću stavku bilance, one se smatraju upućivanjima na stavke u članku 6. ove Direktive u kojima su navedene odgovarajuće stavke aktive i pasive.

Članak 2.

1. Mjere usklađivanja propisane ovom Direktivom primjenjuju se na trgovačka društva u smislu drugog stavka članka 58. Ugovora koja su:

- (a) društva u smislu članka 1. Direktive 73/239/EEZ, isključujući ona društva za uzajamno osiguranje koja su izuzeta iz područja primjene te Direktive na temelju njezina članka 3., ali uključujući tijela iz njezina članka 4. točaka (a), (b), (c) i (e), osim ako se njihova djelatnost ne sastoji u cijelosti ili uglavnom od obavljanja poslova osiguranja;
- (b) društva u smislu članka 1. Direktive 79/267/EEZ, isključujući ona tijela i društva za uzajamno osiguranje iz članka 2. stavaka 2. i 3. te članka 3. te Direktive; ili
- (c) društva koja obavljaju poslove reosiguranja.

U ovoj Direktivi takva društva nazivaju se društvima za osiguranje.

2. Sredstva mirovinskog fonda u smislu članka 1. stavka 2. točaka (c) i (d) Direktive 79/267/EEZ kojima društvo za osiguranje upravlja u svoje ime ali za račun treće osobe iskazuju se u bilanci ako društvo stekne pravo vlasništva nad spomenutom imovinom. Ukupan iznos takve imovine i obveza iskazuje se zasebno ili u bilješkama uz financijske izvještaje, raščlanjen prema različitim stavkama aktive i pasive. Međutim, države članice mogu dopustiti prikazivanje takvih sredstava kao izvanbilančnih stavki, pod uvjetom da postoje posebna pravila po kojima takva sredstva mogu biti isključena iz imovine raspoložive za distribuciju u slučaju likvidacije društva za osiguranje (ili sličnog postupka).

Imovina stečena u ime i za račun treće osobe ne smije se iskazivati u bilanci.

Članak 3.

Odredbe ove Direktive koje se odnose na životno osiguranje primjenjuju se *mutatis mutandis* na društva za osiguranje koja se bave samo poslovima zdravstvenog osiguranja i to čine isključivo ili uglavnom prema tehničkim načelima životnog osiguranja.

▼B

Države članice mogu primijeniti prvi stavak na poslove zdravstvenog osiguranja kojima se bavi kompozitno društvo prema tehničkim načelima životnog osiguranja kada takvi poslovi zauzimaju velik opseg.

▼M1*Članak 4.*

1. Ova se Direktiva primjenjuje na udruženje preuzimatelja izdanja vrijednosnica poznatih kao Lloyd's. U smislu ove Direktive, smatra se da su Lloyd's i sindikati Lloyd'a osiguravajuća poduzeća.
2. Odstupajući od članka 65. stavka 1., Lloyd's sastavlja kumulativne financijske izvještaje umjesto konsolidiranih financijskih izvještaja koji se traže u skladu s Direktivom 83/349/EEZ. Kumulativni se financijski izvještaji izrađuju kumuliranjem svih financijskih izvještaja sindikata.

▼B

ODJELJAK 2.

Opće odredbe o bilanci i računu dobiti i gubitka*Članak 5.*

Kombinacija stavki pod uvjetima propisanim u članku 4. stavku 3. točki (a) ili (b) Direktive 78/660/EEZ ograničava se u slučaju društava za osiguranje,

- u pogledu bilance, na stavke kojima prethode arapski brojevi, osim stavki koje se odnose na tehničke pričuve, i
- u pogledu računa dobiti i gubitka, na stavke kojima prethodi jedno ili više malih slova, osim stavki I (1) i (4) te II (1), (5) i (6).

Kombinacija je dopuštena samo prema pravilima koja određuju države članice.

ODJELJAK 3.

Obrazac bilance*Članak 6.*

Države članice propisuju sljedeći obrazac za bilance:

Aktiva*A. Upisani a neplaćeni kapital*

odvojeno iskazujući kapital pozvan da se plati (osim ako nacionalno pravo ne predviđa da se pozvani kapital iskaže u okviru pasive, u kojem se slučaju dio pozvanog ali još neplaćenog kapitala mora iskazati kao aktiva pod stavkom A ili pod stavkom E (IV))

B. Nematerijalna imovina

prema stavkama B i C (I) članka 9. Direktive 78/660/EEZ, iskazujući odvojeno:

- osnivačke izdatke, kako je definirano nacionalnim pravom i ako nacionalno pravo dopušta da budu iskazani kao aktiva (osim ako nacionalno pravo ne predviđa njihovo prikazivanje u bilješkama uz financijske izvještaje),

▼B

- goodwill, ako je stečen uz naknadu (osim ako nacionalno pravo ne predviđa njegovo prikazivanje u bilješkama uz financijske izvještaje).

C. Ulaganja**I. Zemljišta i zgrade:**

zasebno iskazujući zemljišta i zgrade koji služe društvu za osiguranje za obavljanje djelatnosti (osim ako nacionalno pravo ne predviđa njihovo prikazivanje u bilješkama uz financijske izvještaje).

II. Ulaganja u povezana društva i sudjelujući udjeli:

1. Udjeli u povezanim društvima.
2. Dužnički vrijednosni papiri izdani od strane povezanih društava i zajmovi povezanim društvima.
3. Sudjelujući udjeli.
4. Dužnički vrijednosni papiri izdani od strane društva i zajmovi društvima s kojima je društvo za osiguranje povezano na temelju sudjelujućeg udjela.

III. Ostala financijska ulaganja:

1. Dionice i drugi vrijednosni papiri koji donose promjenjiv prihod te udjeli u uzajamnim investicijskim fondovima.
2. Dužnički vrijednosni papiri i ostali vrijednosni papiri s fiksnim prinosom.
3. Sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima.
4. Zajmovi jamčeni hipotekom.
5. Ostali zajmovi.
6. Depoziti kod kreditnih institucija.
7. Ostalo.

IV. Depoziti kod preuzetog poslovanja osiguranja u reosiguranje**D. Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja****E. Potraživanja**

(Iznosi koje duguju:

- povezana društva, i
- društva s kojima je društvo za osiguranje povezano na temelju sudjelujućeg udjela

iskazuju se zasebno kao podstavke stavki I., II. i III.).

I. Potraživanja iz poslova izravnog osiguranja

1. ugovaratelji osiguranja;
2. posrednici.

II. Potraživanja iz poslova reosiguranja.**III. Ostala potraživanja.****IV. Upisani kapital pozvan da se plati, ali još neplaćen**

(osim ako nacionalno pravo ne predviđa da kapital pozvan da se plati, ali još neplaćen, bude iskazan kao aktiva pod stavkom A).

F. Ostala imovina

- I. Materijalna imovina i zalihe kako su navedene pod točkom C (II) i točkom D (I) u članku 9. Direktive 78/660/EEZ, osim zemljišta i zgrada, zgrada u izgradnji i predujmova za zemljišta i zgrade.

▼B

- II. Novac u banci i blagajni.
- III. Vlastite dionice (s naznakom njihove nominalne vrijednosti ili, u nedostatku nominalne vrijednosti, njihove knjigovodstvene vrijednosti) ako nacionalno pravo dopušta njihovo iskazivanje u bilanci:
- IV. Ostalo.
- G. *Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda.*
 - I. Razgraničene kamate i najamnine.
 - II. Razgraničeni troškovi pribave (odvojeno za one koji proizlaze iz poslova neživotnog osiguranja i one koji proizlaze iz poslova životnog osiguranja).
 - III. Ostali plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda
- H. *Gubitak poslovne godine*
(osim ako nacionalno pravo ne predviđa da bude iskazan kao pasiva pod stavkom A (VI)).

Pasiva

- A. *Kapital i rezerve*
 - I. Upisani kapital ili istovjetna sredstva
(osim ako nacionalno pravo ne predviđa da se pozvani kapital iskaže pod ovom stavkom. U tom slučaju iznosi upisanog i uplaćenog kapitala moraju se iskazati odvojeno).
 - II. Premije na emitirane dionice.
 - III. Revalorizacijska rezerva.
 - IV. Rezerve.
 - V. Prenesena dobit ili gubitak.
 - VI. Dobit ili gubitak poslovne godine
(osim ako nacionalno pravo ne predviđa da se iskaže kao aktiva pod stavkom H ili kao pasiva pod stavkom I).
- B. *Podređene obveze*
- C. *Tehničke pričuve*
 - 1. Pričuva za prijenosne premije:

(a) bruto iznos	...
(b) udio reosiguranja (—)	...
	...
 - 2. Pričuva životnih osiguranja:

(a) bruto iznos (—)	...
(b) udio reosiguranja (—)	...
	...
 - 3. Pričuva šteta

(a) bruto iznos	...
(b) udio reosiguranja (—)	...
	...
 - 4. Pričuva za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu (osim ako nije iskazana pod stavkom 2):

(a) bruto iznos	...
(b) udio reosiguranja (—)	...
	...
 - 5. Pričuva za kolebanje šteta

▼ B

6. Ostale tehničke pričuve:

(a) bruto iznos ...

(b) udio reosiguranja (—) ...

...

D. *Tehničke pričuve za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik:*

(a) bruto iznos ...

(b) udio reosiguranja (—) ...

...

E. ► **MI** *Ostale pričuve* ◀

1. Pričuve za mirovine i slične obveze.

2. Pričuve za oporezivanja.

3. Ostale pričuve.

F. *Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje*

G. *Ostale obveze*

(obveze prema:

— povezanim društvima, i

— društvima s kojima je društvo za osiguranje povezano odnosnom sudjelovanja

iskazuju se zasebno, kao podstavke.)

I. Obveze koje proizlaze iz poslova izravnog osiguranja.

II. Obveze koje proizlaze iz poslova reosiguranja.

III. Dugoročni zajmovi, iskazujući zasebno konvertibilne zajmove.

IV. Obveze prema kreditnim institucijama.

V. Ostale obveze, uključujući porez i socijalno osiguranje.

H. *Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja*

I. *Dobit poslovne godine*

(osim ako nacionalno pravo ne predviđa da se iskaže kao pasiva pod stavkom A (VI)).

Članak 7.

Članak 14. Direktive 78/660/EEZ ne primjenjuje se na obveze povezane s poslovima osiguranja.

ODJELJAK 4.

Posebne odredbe koje se odnose na određene stavke bilance

Članak 8.

Članak 15. stavak 3. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se samo na stavke aktive B i C (I) i (II) kako su definirane u članku 6. ove Direktive. Svaka promjena tih stavki iskazuje se na osnovi vrijednosti bilance na početku poslovne godine.

▼ **B***Članak 9.***Aktiva:** stavka C (III) (2)*Dužnički vrijednosni papiri i ostali vrijednosni papiri s fiksnim prihodom*

1. Ova stavka obuhvaća prenosive dužničke vrijednosne papire i ostale vrijednosne papire s fiksnim prihodom izdane od strane kreditnih institucija, drugih društava ili javnih tijela, ako oni nisu obuhvaćeni stavkom C (II) (2) ili (4).

2. Vrijednosni papiri koji donose kamate čija se stopa mijenja u skladu s posebnim faktorima, na primjer s kamatnom stopom na međubankovnom tržištu vrijednosnih papira ili na eurotržištu, također se smatraju dužničkim vrijednosnim papirima ili vrijednosnim papirima s fiksnim prihodom.

*Članak 10.***Aktiva:** stavka C (III) (3)*Sudjelovanje u zajedničkim ulaganjima*

Ova stavka obuhvaća udjel koje društvo drži u zajedničkim ulaganjima nekoliko društava ili mirovinskih fondova, čije je upravljanje povjereno jednom od tih društava ili jednom od tih mirovinskih fondova.

*Članak 11.***Aktiva:** stavke C (III) (4) i (5)*Zajmovi jamčeni hipotekom i ostali zajmovi*

Zajmovi ugovarateljima osiguranja pri kojima je policama glavno osiguranje uključuju se u stavku „Ostali zajmovi” i njihov se iznos prikazuje u bilješkama uz financijske izvještaje. Zajmovi jamčeni hipotekom iskazuju se kao takvi čak i kada su dodatno osigurani policama osiguranja. Kada je iznos „Ostalih zajmova” koji nije osiguran policama značajan, odgovarajuće raščlanjenje daje se u bilješkama uz financijske izvještaje.

*Članak 12.***Aktiva:** stavka C (III) (6)*Depoziti kod kreditnih institucija*

Ova stavka obuhvaća svote čije je povlačenje ovisno o vremenskom ograničenju. Svote deponirane bez takvih ograničenja iskazuju se pod stavkom F (II) čak i ako donose kamatu.

*Članak 13.***Aktiva:** stavka C (III) (7)*Ostalo*

Ova stavka obuhvaća ona ulaganja koja nisu obuhvaćena stavkama C (III) (1) do (6). Kada je iznos takvih ulaganja značajan, ona se moraju prikazati u bilješkama uz financijske izvještaje.

▼B*Članak 14.***Aktiva:** stavka C (IV)*Depoziti kod preuzetog poslovanja osiguranja u reosiguranje*

U bilanci društva koje prihvaća reosiguranje ova stavka obuhvaća iznose koje duguju društva cedenti i koji odgovaraju garancijama koje su deponirane kod tih društava cedenata ili kod trećih osoba ili koje su zadržala ta društva.

Ti iznosi ne smiju se spajati s ostalim iznosima koje duguje osiguratelj cedent reosiguratelju ni kompenzirani s iznosima koje reosiguratelj duguje osiguratelju cedentu.

Vrijednosni papiri deponirani kod društva cedenta ili treće osobe koji ostaju vlasništvo društva koje prihvaća reosiguranje unose se u financijske izvještaje potonjeg kao ulaganje, pod odgovarajućom stavkom.

*Članak 15.***Aktiva:** stavka D*Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja.*

Kod životnog osiguranja ova stavka obuhvaća s jedne strane ulaganja čija se vrijednost koristi za određivanje vrijednosti ili dobiti polica vezanih uz investicijski fond i s druge strane ulaganja koja služe kao pokriće za obveze iz polica čiji je iznos vezan uz indeks. Ova stavka također obuhvaća ulaganja koja se drže za članove društva tontine i namijenjena su raspodjeli među tim članovima.

*Članak 16.***Aktiva:** stavka F (IV)*Ostalo*

Ova stavka obuhvaća imovinu koja nije obuhvaćena stavkama F (I), (II) i (III). Kada je takva imovina značajna, mora se prikazati u bilješkama uz financijske izvještaje.

*Članak 17.***Aktiva:** stavka G (I)*Razgraničene kamate i najamnine*

Ova stavka obuhvaća stavke koje predstavljaju kamate i najamnine koji su zarađeni do datuma bilance, ali još nisu dospjeli.

*Članak 18.***Aktiva:** stavka G (II)*Razgraničeni troškovi pribave*

1. Troškovi polica osiguranja odgađaju se u skladu s člankom 18. Direktive 78/660/EEZ ako takvu odgodu države članice nisu zabranile.

▼B

2. Države članice mogu, međutim, dopustiti odbitak troškova pribave od prijenosnih premija u poslovima neživotnog osiguranja te njihov odbitak aktuarskom metodom od matematičkih rezervi u poslovima životnog osiguranja. Kada se koristi ta metoda, iznosi odbijeni od pričuva moraju se naznačiti u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 19.

Pasiva: stavka A (I)

Upisani kapital ili istovjetna sredstva

Ova stavka obuhvaća sve iznose, bez obzira na njihove stvarne oznake, koji se, u skladu s pravnim oblikom društva za osiguranje, prema nacionalnom pravu dotične države članice smatraju vlastitim kapitalom upisanim od strane dioničara ili drugih osoba.

Članak 20.

Pasiva: stavka A (IV)

Rezerve

Ova stavka obuhvaća sve vrste rezervi navedenih u članku 9. Direktive 78/660/EEZ pod stavkom pasive A (IV), kako su tamo definirane. Države članice mogu također zahtijevati druge vrste rezervi ako je to nužno za društva za osiguranje čiji pravni oblik nije obuhvaćen Direktivom 78/660/EEZ.

Rezerve se iskazuju zasebno kao podstavke stavke pasive A (IV) u bilanci dotičnog društva za osiguranje, izuzev revalorizacijske rezerve, koja se iskazuje kao pasiva pod stavkom A (III).

Članak 21.

Pasiva: stavka B

Podređene obveze

Kada je ugovorom uređeno da se u slučaju likvidacije ili stečaja obveze, bilo da postoje u obliku potvrda ili ne, plaćaju tek nakon što su podmirene ostale obveze prema vjerovnicima, dotične obveze iskazuju se pod ovom stavkom.

Članak 22.

Kada države članice dopuštaju da bilanca društva obuhvaća sredstva čija dodjela ugovarateljima osiguranja ili dioničarima nije utvrđena do kraja poslovne godine, ti iznosi iskazuju se kao pasiva pod stavkom Ba (Sredstva za buduću raspodjelu).

Promjene ove točke proizlaze iz stavke II (12a) (Prijenosi u sredstva za buduću raspodjelu ili iz njih) računa dobiti i gubitka.

Članak 23.

Pasiva: stavka C

Tehničke pričuve

Članak 20. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se na tehničke pričuve, podložno člancima 24. do 30. ove Direktive.

▼ **B***Članak 24.*

Pasiva: stavke C (1) (b), (2) (b), (3) (b), (4) (b) i (6) (b) i stavka D (b)

Udio reosiguranja

1. Udjeli reosiguranja obuhvaćaju stvarne ili procijenjene iznose koji se, prema ugovornim sporazumima s reosigurateljima, oduzimaju od bruto iznosa tehničkih pričuva.
2. Kod pričuve za prijenosne premije udjeli reosiguranja računaju se prema metodama iz članka 57. ili u skladu s uvjetima iz police reosiguranja.
3. Države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se udjeli reosiguranja iskažu kao aktiva. Ako se koristi ta mogućnost, ti se iznosi iskazuju kao aktiva pod stavkom Da (Udio reosiguratelja u tehničkim pričuvama), dalje podijeljenom kako slijedi:
 1. Pričuva za prijenosne premije
 2. Pričuva životnih osiguranja
 3. Pričuva šteta
 4. Pričuva za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu (osim ako nije iskazana pod točkom 2.)
 5. Ostale tehničke pričuve
 6. Tehničke pričuve za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik.

Neovisno o članku 5. ove se stavke ne spajaju.

Članak 25.

Pasiva: stavka C (1)

Pričuva za prijenosne premije

Pričuva za prijenosne premije obuhvaća iznos koji predstavlja onaj dio zaračunate bruto premije koji će biti dodijeljen sljedećoj poslovnoj godini ili narednim poslovnim godinama. U slučaju životnog osiguranja države članice mogu do daljeg usklađivanja zahtijevati ili dopustiti da se pričuva za prijenosne premije uključi u stavku C (2).

Ako u skladu s člankom 26. stavka C (1) također uključuje iznos pričuve za neistekle rizike, opis stavke glasi „Pričuva za prijenosne premije i neistekle rizike”. Ako je iznos neisteklih rizika značajan, iskazuje se zasebno ili u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 26.

Pasiva: stavka C (6)

Ostale tehničke pričuve

Ova stavka između ostalog obuhvaća pričuvu za neistekle rizike, odnosno iznos odvojen pored prijenosnih premija za rizike koje snose društva za osiguranje po isteku poslovne godine kako bi se predvidjele štete i troškovi važećih ugovora o osiguranju koji su viši nego pripadajuće prijenosne premije i eventualna potraživanja po premiji po tim ugovorima. Međutim, ako nacionalno zakonodavstvo tako predviđa, pričuva za neistekle rizike može se dodati pričuvi za prijenosne premije u smislu članka 25. i uključiti u iznos iskazan pod stavkom C (1).

Ako je iznos neisteklih rizika značajan, iskazuje se zasebno ili u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.

▼B

Ako se mogućnost predviđena u drugom stavku članka 3. ne koristi, ova stavka također uključuje rezerve za zdravstveno osiguranje u višoj starosnoj dobi.

Članak 27.

Pasiva: stavka C (2)

Pričuva životnih osiguranja

Pričuva životnih osiguranja obuhvaća aktuarski procijenjenu vrijednost obveza društva za osiguranje uključujući već iskazane bonuse i nakon odbitka aktuarske vrijednosti budućih premija.

Članak 28.

Pasiva: stavka C (3)

Pričuva šteta

Pričuva šteta ukupni je procijenjeni krajnji trošak društva za osiguranje za likvidaciju svih šteta nastalih u slučajevima koji su se dogodili do isteka poslovne godine, bilo da su prijavljene ili ne, umanjen za iznose već plaćene za takve štete.

Članak 29.

Pasiva: stavka C (4)

Pričuva za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu

Pričuva za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu obuhvaća iznose namijenjene ugovarateljima ili korisnicima osiguranja ili u vidu bonusa i popusta u smislu članka 39., ako takvi iznosi već nisu uplaćeni ugovarateljima ili korisnicima osiguranja ili uključeni u stavku Ba (Sredstva za buduću raspodjelu) u smislu članka 22., prvog stavka, ili u stavku C (2).

Članak 30.

Pasiva: stavka C (5)

Pričuva za kolebanje šteta

1. Pričuva za kolebanje šteta obuhvaća sve iznose odvojene u skladu s uvjetima iz zakona i drugih propisa u svrhu izravnavanja neravnopravnog nastajanja štetnih događaja sljedećih godina ili u svrhu predviđanja posebnih rizika.

2. Ako su zbog nedostatka takvih uvjeta iz zakona i drugih propisa u istu svrhu oblikovane rezerve u smislu članka 20., to se prikazuje u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 31.

Pasiva: stavka D

Tehničke pričuve za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik.

Ova stavka obuhvaća tehničke pričuve za pokrivanje obveza koje se odnose na ulaganja u kontekstu polica životnog osiguranja čija se

▼B

vrijednost ili dobit određuje prema ulaganjima za koja ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik ili je vezana uz indeks.

Sve dodatne tehničke pričuve oblikovane za pokrivanje rizika smrti, poslovnih rashoda ili ostalih rizika (poput isplata plativih na datum dospijeca ili zajamčenih otkupnih vrijednosti) iskazuju se pod stavkom C (2).

Stavka D također obuhvaća tehničke pričuve koje predstavljaju obveze organizatora tontina prema njihovim članovima.

Članak 32.

Pasiva: stavka F

Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje

U bilanci društva cedenta ova stavka obuhvaća iznose koje je prema ugovoru o reosiguranju društvo cedent zadržalo kao sigurnost ili mu ih je društvo za reosiguranje u tu svrhu položilo. Ti iznosi ne smiju se spajati s ostalim obvezama ili potraživanjima prema društvu za reosiguranje.

Ako je društvo cedent zaprimilo kao polog vrijednosne papire koji su mu preneseni, ova stavka obuhvaća iznos koji društvo cedent duguje na temelju obveze povrata.

ODJELJAK 5.

Obrazac računa dobiti i gubitka*Članak 33.*

1. Države članice propisuju obrazac predviđen člankom 34. za račune dobiti i gubitka.
2. Tehnički račun za poslove neživotnog osiguranja koristi se za one poslove izravnog osiguranja koje spadaju u područje primjene Direktive 73/239/EEZ i za odgovarajuće poslove reosiguranja.
3. Tehnički račun za poslove životnog osiguranja koristi se za one poslove izravnog osiguranja koji spadaju u područje primjene Direktive 79/267/EEZ i za odgovarajuće poslove reosiguranja.
4. Države članice mogu zahtijevati ili dopustiti društvima koja obavljaju isključivo poslove reosiguranja korištenje tehničkog računa poslova neživotnog osiguranja za sve svoje poslove. To se također primjenjuje na društva koja obavljaju poslove izravnog neživotnog osiguranja kao i reosiguranja.

Članak 34.

Račun dobiti i gubitka

1. *Tehnički račun – poslovi neživotnog osiguranja*

1. Zarađene premije, neto od reosiguranja:

(a) zaračunate bruto premije	...	
(b) premije predane u reosiguranje (—)	...	...

▼B

(c) promjena bruto pričuve za prijenosne premije i, ako nacionalno zakonodavstvo dopušta unos te pričuve u stavku pasive C (1), pričuve za neistekle rizike (+/)	...		
(d) promjena pričuve za prijenosne premije, udio reosiguratelja (+/)
2. Raspoređeni prihodi od ulaganja preneseni s netehničkog računa (stavka III (6))			...
3. Ostali tehnički prihodi, neto od reosiguranja	
4. Izdaci za osigurane slučajeve, neto od reosiguranja:			
(a) isplate za osigurane slučajeve			
(aa) bruto iznos	...		
(bb) udio reosiguratelja (—)	
(b) promjena pričuve šteta,			
(aa) bruto iznos	...		
(bb) udio reosiguratelja (—)
5. Promjene ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja, neiskazane pod ostalim stavkama (+/)			...
6. Troškovi za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu, neto od reosiguranja			...
7. Neto poslovni rashodi			
(a) troškovi pribave		...	
(b) promjena razgraničenih troškova pribave (+/)		...	
(c) administrativni troškovi		...	
(d) provizije od reosiguranj i udjeli u dobiti (—)	
8. Ostali tehnički izdaci, neto od reosiguranja			...
9. Promjena pričuve za kolebanje šteta (+/)			...
10. Međuzbroj (stanje tehničkog računa za poslove neživotnog osiguranja (stavka III 1))			...

II. Tehnički račun – Poslovi životnog osiguranja

1. Zarađene premije, neto od reosiguranja:			
(a) zaračunate bruto premije		...	
(b) premije predane u reosiguranje (—)		...	
(c) promjena pričuve za prijenosne premije, neto od reosiguranja (+/)	
2. Prihodi od ulaganja:			

▼B

(a) prihodi od sudjelovanja, u tome od povezanog društva		
(b) prihodi od ostalih ulaganja, u tome od povezanog društva ...			
(aa) prihodi od zemljišta i zgrada	...		
(bb) prihodi od ostalih ulaganja	
(c) prihodi od pripisa		...	
(d) dobici od realizacije ulaganja	
3. Nerealizirani dobici od ulaganja			...
4. Ostali tehnički prihodi, neto od reosiguranja			...
5. Izdaci za osigurane slučajeve, neto od reosiguranja:			
(a) isplate za osigurane slučajeve			
(aa) bruto iznos	...		
(bb) udio reosiguratelja (—)	
(b) promjena pričuve šteta			
(aa) bruto iznos	...		
(bb) udio reosiguratelja (—)
6. Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja, neiskazana pod ostalim stavkama (+/):			
(a) pričuva životnih osiguranja, neto od reosiguranja			
(aa) bruto iznos	...		
(bb) udio reosiguratelja (—)	
(b) ostale tehničke pričuve, neto od reosiguranja	
7. Troškovi za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu, neto od reosiguranja			...
8. Neto poslovni rashodi:			
(a) troškovi pribave,		...	
(b) promjena razgraničenih troškova pribave (+/)		...	
(c) administrativni troškovi		...	
(d) provizije od reosiguranja i udjeli u dobiti (—)	
9. Troškovi ulaganja:			
(a) troškovi upravljanja ulaganjima, uključujući kamate		...	
(b) ispravci vrijednosti ulaganja		...	
(c) gubici od realizacije ulaganja	
10. Nerealizirani gubici od ulaganja			...

▼B

11. Ostali tehnički izdaci, neto od reosiguranja	...
12. Raspoređeni prihodi od ulaganja preneseni na netehnički račun (-) (stavka III 4))	...
13. Meduzbroj: (stanje tehničkog računa – poslovi životnog osiguranja) (stavka III 2))	...

III. *Netehnički račun*

1. Stanje tehničkog računa – poslovi neživotnog osiguranja (stavka I (10))	...
2. Stanje tehničkog računa – poslovi životnog osiguranja (stavka II (13))	...
3. Prihodi od ulaganja	
(a) prihodi od sudjelovanja, u tome od povezanog društva ...	...
(b) prihodi od ostalih ulaganja, u tome od povezanog društva ...	...
(aa) prihodi od zemljišta i zgrada	
(bb) prihodi od ostalih ulaganja	
(c) prihodi od pripisa	...
(d) dobiti od realizacije ulaganja	
4. Raspoređeni prihodi od ulaganja preneseni s tehničkog računa životnog osiguranja (stavka II (12))	...
5. Troškovi ulaganja:	
(a) troškovi upravljanja ulaganjima, uključujući kamate	...
(b) ispravci vrijednosti ulaganja	...
(c) gubici od realizacije ulaganja	
6. Raspoređeni prihodi od ulaganja preneseni na tehnički račun neživotnog osiguranja (stavka I 2))	...
7. Ostali prihodi	...
8. Ostali troškovi, uključujući ispravke vrijednosti	...
9. Porez na rezultat redovnih poslovnih djelatnosti	...
10. Rezultat redovnih poslovnih djelatnosti nakon oporezivanja	...
11. Izvanredni prihodi	...
12. Izvanredni troškovi	...
13. Izvanredna dobit ili gubitak	...
14. Porez na izvanrednu dobit ili gubitak	...
15. Ostali porezi koji nisu prikazani u prethodnim stavkama	...
16. Dobit ili gubitak poslovne godine	...

▼ **B**

ODJELJAK 6.

Posebne odredbe koje se odnose na određene stavke računa dobiti i gubitka*Članak 35.*

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (1) (a)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka (1) (a)

Zaračunate bruto premije

Zaračunate bruto premije obuhvaćaju sve iznose dospjele tijekom poslovne godine prema ugovorima o osiguranju, bez obzira na činjenicu da se takvi iznosi mogu u cijelosti ili djelomice odnositi na kasniju poslovnu godinu, te uključuju *inter alia*:

- i. premije koje tek treba zaračunati, ako se izračun premije može izvršiti tek na kraju godine;
- ii. — jednokratne premije, uključujući plaćanja za godišnje rente,
 - u životnom osiguranju, jednokratne premije proizašle iz pričuva za povrate premija ovisne i neovisne o rezultatu, ako se one moraju smatrati premijama na temelju ugovora i ako nacionalno zakonodavstvo zahtijeva ili dopušta da budu iskazane kao premije;
- iii. dodatne premije u slučaju polugodišnjeg, kvartalnog ili mjesečnog plaćanja i dodatne uplate ugovaratelja osiguranja za troškove koje snosi društvo za osiguranje;
- iv. u slučaju suosiguranja, udio društva u ukupnim premijama;
- v. dospjele premije reosiguranja od društava za osiguranje cedenata i retrocedenata, uključujući iznose ulaza u portfelj,

nakon odbitka:

- iznosa povlačenja iz portfelja u korist društava za osiguranje cedenata i retrocedenata, i
- storniranja.

Gore navedeni iznosi ne uključuju iznose poreza ili troškova naplaćenih s premijama.

Članak 36.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (1) (b)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka II (1) (b)

Premije predane u reosiguranje

Premije predane u reosiguranje obuhvaćaju sve premije koje su plaćene ili se trebaju platiti prema ugovorima o reosiguranju sklopljenima od strane društva za osiguranje. Iznosi ulaza u portfelj koji se trebaju platiti pri zaključivanju ili izmjenama ugovora o osiguranju dodaju se; iznosi povlačenja iz portfelja moraju se odbiti.

Članak 37.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavke I (1), (c) i (d)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka II (1) (c)

Promjena pričuve za prijenosne premije, neto od reosiguranja

▼ B

Do sljedećeg usklađenja države članice mogu u slučaju životnog osiguranja zahtijevati ili dopustiti da promjena pričuve za prijenosne premije budu uključena u promjenu pričuve životnih osiguranja.

Članak 38.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (4)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka II (5)

Izdaci za osigurane slučajeve, neto od reosiguranja

1. Izdaci za osigurane slučajeve obuhvaćaju sva plaćanja izvršena u poslovnoj godini, uz dodatak pričuve šteta na kraju poslovne godine, ali uz odbitak pričuve šteta na početku poslovne godine.

Ti iznosi uključuju isplate renta, otkupe osiguranja, iznose unosa i povlačenja pričuva šteta društava za osiguranje cedenata i društava za reosiguranje, eksterne i interne troškove vezane za likvidaciju šteta i troškove za nastale a neprijavljene štete poput onih iz članka 60. stavka 1. točke (b), i stavka 2. točke (a).

Svote koje se mogu nadoknaditi na temelju subrogacije i spašavanja u smislu članka 60. stavka 1. točke (d) odbijaju se.

2. Ako je razlika između:

- pričuve šteta formiranih na početku godine za nelikvidirane štete nastale prethodnih godina, i
- plaćanja izvršenih tijekom godine na temelju šteta nastalih prethodnih godina i pričuva šteta iskazanih na kraju godine za takve nelikvidirane štete značajna, prikazuje se u bilješkama uz financijske izvještaje, raščlanjena prema kategorijama i iznosima.

Članak 39.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (6)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka II (7)

Povrati premija ovisni i neovisni o rezultatu (bonusi i popusti), neto od reosiguranja

Bonusi obuhvaćaju sve iznose zaračunate za poslovnu godinu koji su plaćeni ili se trebaju platiti ugovarateljima osiguranja i drugim osiguranicima ili su rezervirani u njihovu korist, uključujući iznose koji se koriste za povećanje tehničkih pričuva ili primjenjuju za smanjenje budućih premija, ako takvi iznosi predstavljaju raspodjelu viška ili dobiti proizašle iz sveukupnog poslovanja ili dijela poslovanja, uz odbitak iznosa rezerviranih prethodnih godina koji nisu više potrebni.

Popusti obuhvaćaju takve iznose ako oni predstavljaju djelomični povrat premija na temelju isteka pojedinačnih ugovora.

Ako su značajni, troškovi zaračunati za bonuse, kao i oni za popuste, prikazuju se odvojeno u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 40.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (7) (a)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka II (8) (a)

Troškovi pribave

Troškovi pribave obuhvaćaju troškove koji proizlaze iz zaključivanja ugovora o osiguranju. Oni pokrivaju izravne troškove, kao što su troškovi provizije za sklapanje ugovora o osiguranju ili troškovi sastavljanja dokumenata o osiguranju ili uključivanja ugovora o osiguranju u portfelj, kao

▼B

i neizravne troškove, kao što su troškovi reklamiranja ili administrativni troškovi povezani s obradom ponuda i izdavanjem polica.

Države članice mogu zahtijevati da provizije za produljenje polica budu upisane pod stavkom I (7) (c) ili II (8) (c).

Članak 41.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (7) (c)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavak II (8) (c)

Administrativni troškovi

Administrativni troškovi uključuju troškove proizašle iz naplate premija, upravljanja portfeljem, obrađivanja bonusa i popusta te troškove aktivnog i pasivnog reosiguranja. Posebno uključuju troškove osoblja i rezerviranja za amortizaciju uredskog namještaja i opreme ako se ona ne trebaju iskazati pod troškovima pribave, nastalim štetama ili troškovima ulaganja.

Članak 42.

Tehnički račun životnog osiguranja: stavke II (2) i (9)

Netehnički računi: stavke III (3) i (5)

Prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja

1. Svi prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja koji se odnose na neživotno osiguranje iskazuju se u netehničkom računu.
2. U slučaju društava koja obavljaju isključivo poslove životnog osiguranja, prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja iskazuju se u tehničkom računu životnog osiguranja.
3. U slučaju društava koja obavljaju poslove i životnog i neživotnog osiguranja, prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja iskazuju se, ako su izravno povezani s obavljanjem poslova životnog osiguranja, u tehničkom računu životnog osiguranja.
4. Države članice mogu zahtijevati ili dopustiti prikazivanje prihoda od ulaganja i troškova ulaganja prema podrijetlu ili određivanju ulaganja tako da predvide, ako je potrebno, nove stavke u tehničkom računu neživotnog osiguranja, analogno odgovarajućim stavkama u tehničkom računu životnog osiguranja.

Članak 43.

Tehnički račun neživotnog osiguranja: stavka I (2)

Tehnički račun životnog osiguranja: stavka II (2)

Netehnički račun: stavke III (4) i (6)

Raspoređeni prihodi od ulaganja

1. Ako je dio prihoda od ulaganja prenesen na tehnički račun neživotnog osiguranja, prijenos s netehničkog računa odbija se od stavke III (6) i dodaje stavki I (2).
2. Ako je dio prihoda od ulaganja prikazan u tehničkom računu životnog osiguranja prenesen na netehnički račun, preneseni iznos odbija se od stavke II (12) i dodaje stavki III (4).
3. Države članice mogu propisati način i visinu prijenosa raspoređenog prihoda iz jednog dijela računa dobiti i gubitka u drugi. Razlozi

▼B

za takve prijenose i temelji na kojima su oni izvršeni prikazuju se u bilješkama uz financijske izvještaje u svakom slučaju; ovisno o slučaju, dovoljno je upućivanje na tekst odgovarajuće odredbe.

Članak 44.

Tehnički račun životnog osiguranja: stavke II (3) i (10)

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja

1. U poslovima životnog osiguranja države članice mogu dopustiti da se varijacije u razlici prikažu u cijelosti ili djelomično u stavkama II (3) i (10) računa dobiti i gubitka između:

- procjene vrijednosti ulaganja prema sadašnjoj vrijednosti ili pomoću jedne od metoda prema članku 33. stavku 1. Direktive 78/660/EEZ, i
- procjene njihove vrijednosti prema nabavnoj cijeni.

U svakom slučaju države članice zahtijevaju da se iznosi iz prvog stavka prikažu u prethodno spomenutim stavkama kada se odnose na ulaganja iskazana kao aktiva pod stavkom D.

2. Države članice koje zahtijevaju ili dopuštaju procjenu ulaganja iskazanih kao aktiva pod stavkom C po njihovoj sadašnjoj vrijednosti mogu kod poslova neživotnog osiguranja dopustiti prikazivanje, bilo u cijelosti ili djelomično, u stavki III (3a) i u stavki III (5a) računa dobiti i gubitka, varijacija u razlici između procjene tih ulaganja po sadašnjoj vrijednosti i procjene njihove vrijednosti prema nabavnoj cijeni.

ODJELJAK 7.

Pravila procjene*Članak 45.*

Članak 32. Direktive 78/660/EEZ, prema kojem se procjena stavki iskazanih u godišnjim financijskim izvještajima mora temeljiti na načelu nabavne cijene ili troškova proizvodnje, primjenjuje se na ulaganja podložno članku 46. do 49. ove Direktive.

Članak 46.

1. Države članice mogu zahtijevati ili dopustiti procjenu ulaganja iskazanih kao aktiva pod stavkom C na temelju sadašnje vrijednosti izračunate u skladu s člancima 48. i 49.

2. Ulaganja iskazana kao aktiva pod stavkom D iskazuju se po sadašnjoj vrijednosti.

3. Ako se ulaganja iskazuju po nabavnoj cijeni, njihova sadašnja vrijednost prikazuje se u bilješkama uz financijske izvještaje.

Međutim, države članice u kojima se na dan priopćenja ove Direktive ulaganja iskazuju po nabavnoj cijeni mogu društvima dati mogućnost da u bilješkama uz financijske izvještaje sadašnju vrijednost ulaganja iskazanih kao aktiva pod stavkom C (I) prvi put prikažu najkasnije pet godina od datuma iz članka 70. stavka 1. te da sadašnju vrijednost ostalih ulaganja prvi put prikažu najkasnije pet godina od istog datuma.

4. Ako se ulaganja iskazuju po sadašnjoj vrijednosti, njihova nabavna cijena prikazuje se u bilješkama uz financijske izvještaje.

▼ B

5. Ista metoda procjene primjenjuje se na sva ulaganja uključena u stavke označene arapskim brojem ili iskazana kao aktiva pod stavkom C (1). ► **M1** Države članice mogu dopustiti odstupanja od ovog zahtjeva. ◀

▼ M1

6. Metoda ili metode koje se primjenjuju na svaku stavku ulaganja navode se u bilješkama uz financijske izvještaje, zajedno s iznosima koji su na ovaj način određeni.

Članak 46.a

1. Ako se aktiva i pasiva vrednuju u skladu s odjeljkom 7.a Direktive 78/660/EEZ, primjenjuju se stavci 2. do 6. ovog članka.

2. Ulaganja prikazana u aktivi pod D prikazuju se u fer vrijednosti.

3. Kad se ulaganja prikazuju u nabavnoj vrijednosti, njihova se fer vrijednost otkriva u bilješkama uz financijske izvještaje.

4. Kad se ulaganja prikazuju u fer vrijednosti, njihova se nabavna vrijednost otkriva u bilješkama uz financijske izvještaje.

5. Ista se metoda vrednovanja primjenjuje na sva ulaganja uključena u bilo koju stavku označenu arapskom brojkom odnosno prikazanu u aktivi pod C(1). Države članice mogu dopustiti odstupanja od ovog zahtjeva.

6. Metoda ili metode koje se primjenjuju na svaku stavku ulaganja moraju se navesti u bilješkama uz financijske izvještaje, zajedno s iznosima koji su na ovaj način određeni.

▼ B*Članak 47.*

Članak 33. stavci 2. i 3. Direktive 78/660/EEZ primjenjuju se ako se ulaganja procjenjuju prema sadašnjoj vrijednosti, osim kada je drukčije određeno člancima 37. i 44. ove Direktive.

Članak 48.

1. U slučaju ulaganja koja nisu zemljišta ili zgrade sadašnja vrijednost znači tržišnu vrijednost, osim kada je drukčije određeno stavkom 5.

2. Ako su ulaganja službeno uvrštena na službenoj burzi, tržišna vrijednost znači vrijednost na dan bilance ili, kada dan bilance nije trgovinski dan, na posljednji trgovinski dan prije tog dana.

3. Ako postoji tržište za ulaganja različita od onih iz stavka 2., tržišna vrijednost znači prosječnu cijenu po kojoj se takvim ulaganjima trguje na dan bilance ili, kada dan bilance nije trgovinski dan, na posljednji trgovinski dan prije tog dana.

4. Ako su ulaganja iz stavaka 2. i 3. na dan sastavljanja financijskih izvještaja već prodana ili će biti prodana u kratkom roku, tržišna se vrijednost umanjuje za nastale ili procijenjene troškove realizacije.

5. Osim u slučaju kada se metoda udjela primjenjuje u skladu s člankom 59. Direktive 78/660/EEZ, sva ostala ulaganja procjenjuju se na temelju razumne i oprezne procjene moguće ostvarive vrijednosti.

6. U svim slučajevima metoda procjene mora biti precizno opisana, a razlozi njezine primjene navedeni u bilješkama uz financijske izvještaje.

▼B

Članak 49.

1. U slučaju zemljišta i zgrada sadašnja vrijednost znači tržišnu vrijednost na datum procjene, koja se, tamo gdje je to primjenljivo, umanjuje u skladu sa stavcima 4. i 5.
2. Tržišna vrijednost znači cijenu po kojoj bi se zemljišta i zgrade mogli prodati na datum procjene na temelju privatnog ugovora između prodavatelja koji je spreman na prodaju i kupca koji s njim nije povezan privatnim vezama, uz pretpostavku da je imovina otvoreno ponudena na tržištu, da tržišni uvjeti dopuštaju urednu prodaju i da postoji prikladno razdoblje za pregovore o prodaji s obzirom na prirodu imovine.
3. Tržišna se vrijednost utvrđuje zasebnom procjenom svakog pojedinog zemljišta i pojedine zgrade, koja se vrši barem svakih pet godina u skladu s opće priznatim metodama ili metodama koje odobravaju nadzorna tijela za poslove osiguranja. Članak 35. stavak 1. točka b Direktive 78/660/EEZ ne primjenjuje se.
4. Ako je vrijednost bilo kojeg zemljišta ili zgrade umanjena u odnosu na prethodnu procjenu prema stavku 3., provode se odgovarajući ispravci vrijednosti. Niža vrijednost koja se na taj način utvrdi ne uvećava se u narednim bilancama osim ako takvo povećanje ne proizide iz novog utvrđivanja tržišne vrijednosti u skladu sa stavcima 2. i 3.
5. Ako su na dan sastavljanja financijskih izvještaja zemljišta i zgrade već prodani ili će biti prodani u kratkom roku, vrijednost utvrđena u skladu sa stavcima 2. i 4. umanjuje se za nastale ili procijenjene troškove realizacije.
6. Ako nije moguće utvrditi tržišnu vrijednost nekog zemljišta ili zgrade, vrijednost utvrđena na temelju načela nabavne cijene ili troškova proizvodnje smatra se sadašnjom vrijednošću.
7. Metoda kojom je utvrđena sadašnja vrijednost zemljišta ili zgrade te njihova raščlamba prema poslovnoj godini procjene prikazuje se u bilješkama uz financijske izvještaje.

Članak 50.

U slučaju kada se članak 33. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje na društva za osiguranje, to se čini na sljedeći način:

- (a) stavak 1. točka (a) primjenjuje se na imovinu iskazanu pod stavkom aktive F (I) u članku 6. ove Direktive;
- (b) stavak 1. točka (c) primjenjuje se na imovinu iskazanu pod stavkama aktive C (I), (II), (III) i (IV) i F (I) (osim zaliha) i (III) u članku 6. ove Direktive.

Članak 51.

Članak 35. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se na društva za osiguranje pod sljedećim uvjetima:

- (a) primjenjuje se na imovinu iskazanu pod stavkama aktive B i C i na dugotrajnu imovinu iskazanu pod stavkom aktive F (I) u članku 6. ove Direktive.
- (b) stavak 1. točka (c) (aa) primjenjuje se na imovinu iskazanu pod stavkama aktive C (II), (III) i (IV) i F (III) u članku 6. ove Direktive.

Države članice mogu zahtijevati da se naprave ispravci vrijednosti za prenosive vrijednosne papire koji su iskazani kao ulaganja tako da se iskažu po nižoj vrijednosti koja će im se dodijeliti na dan bilance.

▼B*Članak 52.*

Članak 38. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se na imovinu iskazanu pod stavkom aktive F (I) u članku 6. ove Direktive.

Članak 53.

Članak 39. Direktive 78/660/EEZ primjenjuje se na imovinu iskazanu pod stavkama aktive E (I), (II) i (III) i F (II) u članku 6. ove Direktive.

Članak 54.

U neživotnom osiguranju iznos svih razgraničenih troškova pribave određuje se na osnovici sukladnoj onoj koja se koristi za prijenosne premije.

Kod životnog osiguranja izračun iznosa svih troškova pribave koji se trebaju razgraničiti može se uključiti u aktuarski izračun iz članka 59.

Članak 55.

1. (a) Ako nisu procijenjeni po tržišnoj vrijednosti, dužnički vrijednosni papiri i ostali vrijednosni papiri s fiksnim prinosom iskazani kao imovina pod stavkama aktive C (II) i (III) iskazuju se u bilanci po nabavnoj cijeni. Države članice mogu međutim zahtijevati ili dopustiti da se takvi dužnički vrijednosni papiri u bilanci iskažu kao iznos otplativ na dan dospijeća.
 - (b) Ako je nabavna cijena vrijednosnih papira iz točke (a) veća od iznosa otplativog na dan dospijeća, iznos razlike tereti se na račun dobiti i gubitka. Države članice mogu međutim zahtijevati ili dopustiti da se iznos razlike otpiše u obrocima, tako da je u cijelosti otpisan kada vrijednosni papiri budu otplaćeni. Ta se razlika mora iskazati zasebno u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.
 - (c) Ako je nabavna cijena vrijednosnih papira iz točke (a) manja od iznosa otplativog na dan dospijeća, države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se iznos razlike knjiži kao prihod u obrocima tijekom razdoblja koje je preostalo do otplate. Ta se razlika mora iskazati zasebno u bilanci ili u bilješkama uz financijske izvještaje.
2. U slučaju kada se dužnički vrijednosni papiri ili ostali vrijednosni papiri s fiksnim prinosom koji nisu procijenjeni po tržišnoj vrijednosti prodaju prije dospijeća, a primici koriste za kupovinu drugih dužničkih vrijednosnih papira ili vrijednosnih papira s fiksnim prinosom, države članice mogu dopustiti da se razlika između primitaka od prodaje i njihove knjigovodstvene vrijednosti jednakomjerno raspodijeli kroz vrijeme preostalo do dospijeća početnog ulaganja.

*Članak 56.**Tehničke pričuve*

Iznos tehničkih pričuva mora u svakom trenutku biti takav da društvo može pokriti obveze koje proizlaze iz ugovora o osiguranju u okviru u kojem je to predvidivo razumnim promatranjem.

▼B*Članak 57.**Pričuva za prijenosne premije*

1. Pričuva za prijenosne premije u načelu se izračunava zasebno za svaki ugovor o osiguranju. Države članice mogu međutim dopustiti korištenje statističkih metoda, posebno proporcionalnih i paušalnih metoda, ako se može očekivati da će one dati približno iste rezultate kao i pojedinačni izračuni.
2. U poslovima osiguranja gdje pretpostavka o vremenskoj proporcionalnosti između rizika i premije nije odgovarajuća, primjenjuju se metode izračuna koje uzimaju u obzir različiti razvoj rizika tijekom vremena.

*Članak 58.**Pričuva za neistekle rizike*

Pričuva za neistekle rizike iz članka 26. izračunava se na temelju troškova za štete i administrativnih troškova koji će se vjerojatno pojaviti nakon isteka poslovne godine, a prema ugovorima koji su zaključeni prije tog datuma, ako njihova procijenjena vrijednost premašuje pričuvu za prijenosne premije, kao i sva druga potraživanja po premiji po tim ugovorima.

*Članak 59.**Pričuva životnih osiguranja*

1. Pričuva životnih osiguranja u načelu se izračunava zasebno za svaki ugovor o životnom osiguranju. Države članice mogu međutim dopustiti korištenje statističkih ili matematičkih metoda ako se može očekivati da će one dati približno iste rezultate kao i pojedinačni izračuni. Sažetak glavnih pretpostavki daje se u bilješkama uz financijske izvještaje.
2. Izračun jednom godišnje vrši aktuar ili drugi stručnjak iz tog područja na temelju priznatih aktuarskih metoda.

*Članak 60.**Pričuve šteta*

1. **Neživotno osiguranje**
 - (a) Pričuva se u načelu izračunava za svaki slučaj zasebno na temelju troškova koji se očekuju. Statističke se metode mogu koristiti ako im je rezultat odgovarajuća pričuva s obzirom na prirodu rizika; države članice mogu međutim propisati da je za primjenu takvih metoda potrebno prethodno odobrenje.
 - (b) Ta pričuva također uzima u obzir štete nastale a neprijavljene do dana bilance; iznos pričuve utvrđuje se uzimajući u obzir prethodno iskustvo u pogledu broja i visine šteta prijavljenih nakon dana bilance.
 - (c) Troškovi likvidacije šteta uključuju se u izračun pričuve bez obzira na njihovo podrijetlo.
 - (d) Nadoknativi iznosi koji nastaju kupnjom prava ugovaratelja osiguranja u odnosu na treće osobe (subrogacijom) ili zakonitim vlasništvom nad osiguranom imovinom (spašavanjem) oduzimaju se od pričuve šteta; ti se iznosi procjenjuju po načelu opreznosti. U slučaju da su ti iznosi značajni, prikazuju se u bilješkama uz financijske izvještaje.

▼B

- (e) Iznimno od točke (d), države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se nadoknadivi iznosi prikazuju kao aktiva.
- (f) Kada se plaćanja na temelju štete moraju izvršiti u obliku rente, iznosi koji se moraju rezervirati za tu svrhu izračunavaju se priznatim aktuarskim metodama.
- (g) Zabranjeno je skriveno diskontiranje ili oduzimanje, bilo da je ono rezultat utvrđivanja sadašnje vrijednosti rezerviranja za štetu za koju se očekuje da će se kasnije likvidirati po višem iznosu, ili da je izvršeno na neki drugi način.

Države članice mogu dopustiti otvoreno diskontiranje ili oduzimanje kako bi se u obzir uzeli prihodi od ulaganja. Takva diskontiranje ili oduzimanja nisu dopuštena osim u sljedećim slučajevima:

- i. očekivani je prosječni datum likvidacije štete najmanje četiri godine nakon dana izrade godišnjeg obračuna;
- ii. diskontiranje ili oduzimanje obavlja se po prizatom opreznom postupku; nadležno tijelo mora biti unaprijed obaviješteno o svakoj izmjeni postupka;
- iii. pri izračunu ukupnog troška likvidacije šteta društvo uzima u obzir sve čimbenike koji bi mogli prouzrokovati povećanje tog troška;
- iv. društvo ima na raspolaganju dovoljno podataka za stvaranje pouzdanog modela učestalosti likvidacije šteta;
- v. kamatna stopa korištena za izračun sadašnjih vrijednosti ne premašuje oprezno procijenjenu stopu prinosa od sredstava uložениh na ime pričuva šteta tijekom razdoblja potrebnog za isplatu takvih šteta. Osim toga, stopa ne smije premašiti ni jedno od sljedećeg:
 - stopu prinosa na takva ulaganja tijekom proteklih pet godina,
 - stopu prinosa na takva ulaganja u godini koja prethodi danu bilance.

Prilikom diskontiranja ili oduzimanja društvo u bilješkama uz svoje financijske izvještaje prikazuje ukupan iznos pričuva prije diskontiranja ili oduzimanja, kategorije šteta koje se diskontiraju ili od kojih su obavljena oduzimanja te metode korištene za svaku kategoriju šteta, naročito stope korištene za procjene iz prethodnog podstavka, podtočaka iii. i v. te kriterije primijenjene za procjenu razdoblja koje će proteći prije likvidacije šteta.

2. Životno osiguranje

- (a) Iznos pričuve šteta jednak je sumi koja se mora isplatiti korisnicima osiguranja, plus troškovi likvidacije šteta. Taj iznos uključuje i pričuvu za nastale a neprijavljene štete.
- (b) Države članice mogu zahtijevati da se iznos iz točke (a) prikazuje u stavci pasive C (2).

Članak 61.

- 1. Do sljedećeg usklađenja države članice mogu zahtijevati ili dopustiti primjenu sljedećih metoda ako su zbog prirode neke vrste ili tipa osiguranja informacije o potraživanjima po premiji, o štetama koje se moraju isplatiti, ili o oboma, a koje se odnose na osigurateljnu godinu, u trenutku sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja nedovoljne za točne procjene koje se moraju napraviti.

▼B**Metoda 1.**

Višak iznosa zaračunatih premija nad troškovima za štete i troškovima plaćenim na temelju ugovora koji počinju u osigurateljnoj godini čini tehničku pričuvu koja je uključena u tehničku pričuvu šteta koja se u bilanci iskazuje u stavci pasive C (3). Ta se pričuva također može izračunati na temelju određenog postotka zaračunatih premija ako je takva metoda prikladna za vrstu osiguranog rizika. Ako se pokaže potrebnim, iznos te tehničke pričuve uvećava se kako bi bio dostatan za pokrivanje postojećih i budućih obveza. Tehnička pričuva formirana takvom metodom zamjenjuje se pričuvom šteta izračunatom na uobičajeni način čim se prikupi dovoljno informacija, a najkasnije do kraja treće godine nakon osigurateljne godine.

Metoda 2.

Brojevi prikazani u tehničkom računu ili u nekim njegovim stavkama odnose se na godinu koja u cijelosti ili djelomično prethodi poslovnoj godini. Ta godina ne smije prethoditi poslovnoj godini za više od 12 mjeseci. Iznosi tehničke pričuve iskazani u godišnjim financijskim izvještajima uvećavaju se prema potrebi kako bi bili dostatni za pokrivanje postojećih i budućih obveza.

2. Ako je usvojena jedna od metoda opisana u stavku 1., ona se i dalje sustavno primjenjuje u sljedećim godinama, osim ako okolnosti ne opravdaju promjenu. Upotreba jedne od metoda prikazuje se u bilješkama uz financijske izvještaje i obrazlaže; u slučaju promjene primijenjene metode u bilješkama uz financijske izvještaje navodi se učinak te promjene na imovinu, obveze, financijski položaj i dobit ili gubitak. Ako se koristi Metoda 1, vrijeme koje protekne prije nego što se formira pričuva šteta na uobičajenoj osnovi navodi se u bilješkama uz financijske izvještaje. Ako se koristi Metoda 2, vrijeme za koje prethodna godina na koju se odnose brojke prethodi poslovnoj godini i opseg poslova o kojima je riječ prikazuju se u bilješkama uz financijske izvještaje.

3. Za potrebe ovog članka „osigurateljna godina” znači poslovnu godinu u kojoj su započeli ugovori o osiguranju u vrsti ili tipu osiguranja o kojem je riječ.

Članak 62.

Do sljedećeg usklađenja one države članice koje zahtijevaju formiranje pričuva za kolebanje šteta propisuju pravila procjene koja će se na njih primjenjivati.

ODJELJAK 8.

Sadržaj bilješki uz financijske izvještaje*Članak 63.*

Umjesto informacija predviđenih člankom 43. stavkom 1. točkom 8. Direktive 78/660/EEZ, društva za osiguranje navode sljedeće pojedinosti:

- I. U poslovima neživotnog osiguranja bilješke uz financijske izvještaje prikazuju:
 1. zaračunate bruto premije;
 2. zarađene bruto premije;
 3. bruto troškove za štete;
 4. bruto poslovne rashode;
 5. saldo reosiguranja;

▼B

Ti se iznosi raščlanjuju prema izravnom osiguranju i preuzetom poslovanju osiguranja u reosiguranje ako preuzeto poslovanje osiguranja u reosiguranje iznosi 10 % ili više zaračunatih bruto premija, a unutar izravnog osiguranja iznosi se raščlanjuju prema sljedećim podskupinama osiguranja:

- osiguranje od nezgode i zdravstveno osiguranje,
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila,
- osiguranje motornih vozila, ostale kategorije,
- pomorsko osiguranje, osiguranje zrakoplova i transportno osiguranje,
- osiguranje od požara i druga osiguranja imovine,
- osiguranje od odgovornosti,
- osiguranje kredita i jamstava,
- osiguranje troškova pravne zaštite,
- putno osiguranje,
- ostala osiguranja.

Raščlamba po podskupinama unutar izravnog osiguranja nije potrebna kada iznos zaračunatih bruto premija u izravnom osiguranju za podskupinu o kojoj je riječ ne premašuje 10 milijuna ECU. Međutim, društva u svakom slučaju prikazuju iznose koji se odnose na tri najveće podskupine u njihovu poslovanju.

- II. U poslovima životnog osiguranja bilješke uz financijske izvještaje prikazuju:
1. zaračunate bruto premije, raščlanjene prema izravnom osiguranju i preuzetom poslovanju osiguranja u reosiguranje ako preuzeto poslovanje osiguranja u reosiguranje iznosi 10 % ili više od zaračunatih bruto premija, a unutar izravnog osiguranja iznosi se raščlanjuju kako bi prikazali:
 - (a) i. pojedinačne premije;
 - ii. premije u okviru grupnih ugovora;
 - (b) i. višekratne premije;
 - ii. jednokratne premije;
 - (c) i. premije u okviru ugovora bez sudjelovanja u dobiti;
 - ii. premije u okviru ugovora sa sudjelovanjem u dobiti;
 - iii. premije u okviru ugovora kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik.

Prikazivanje brojeva koji se odnose na točke (a), (b) ili (c) ne zahtijeva se u slučaju kada njihov iznos ne premašuje 10 % od zaračunatih bruto premija u izravnom osiguranju;
 2. saldo reosiguranja;
- III. U slučaju članka 33. stavka 4., bruto premije raščlanjene prema životnom osiguranju i neživotnom osiguranju.
- IV. U svim slučajevima, ukupne bruto premije izravnog osiguranja koje proizlaze iz ugovora koje su zaključila društva za osiguranje
- u državi članici gdje je njegova središnja uprava,
 - u ostalim državama članicama, i
 - u trećim državama,
- osim što se prikazivanje brojeva koji se odnose na prije navedeno ne zahtijeva ako oni ne premašuju 5 % od ukupnih bruto premija.

▼B*Članak 64.*

U bilješkama uz financijske izvještaje društva za osiguranje prikazuju ukupan iznos provizija za poslove izravnog osiguranja koje su unesene u financijske izvještaje za poslovnu godinu. Taj se zahtjev odnosi na sve vrste provizija, a posebno na provizije za pribavu, produljenje, naplatu i provizije za upravljanje portfeljem.

ODJELJAK 9.

Odredbe koje se odnose na konsolidirane financijske izvještaje*Članak 65.*

1. Društva za osiguranje sastavljaju konsolidirane financijske izvještaje i konsolidirane godišnje izvještaje u skladu s Direktivom 83/349/EEZ, osim ako nije drukčije određeno u ovom odjeljku.

2. Ako država članica ne primjenjuje članak 5. Direktive 83/349/EEZ, stavak 1. primjenjuje se i na matična društva, čiji je jedini i glavni cilj stjecanje udjela u društvima kćerima i njihovo pretvaranje u dobit, ako su društva kćeri isključivo ili uglavnom društva za osiguranje.

Članak 66.

Direktiva 83/349/EEZ primjenjuje se podložno sljedećim odredbama:

1. članci 4., 6. i 40. ne primjenjuju se;
2. podaci iz prve i druge alineje članka 9. stavka 2., to jest:
 - iznos dugotrajne imovine, i
 - neto promet,
 zamjenjuju se pojedinostima o zaračunatim bruto premijama prema članku 35. ove Direktive;
3. država članica može također primijeniti članak 12. Direktive 83/349/EEZ na dva ili više društava za osiguranje koja nisu povezana na način opisan u članku 1. stavcima 1. ili 2. iste Direktive, već se njima upravlja na zajedničkoj osnovi koja se ne temelji na ugovoru ili odredbama ugovora o osnivanju ili statuta društva. Upravljanje na zajedničkoj osnovi može se također sastojati od važnih i trajnih veza u području reosiguranja;
4. Države članice mogu dopustiti odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (c) Direktive 83/349/EEZ ako je posao sklopljen prema normalnim tržišnim uvjetima i ako su time utemeljena prava ugovaratelja osiguranja. Svako se takvo odstupanje navodi, a ako ono ima značajan učinak na imovinu, obveze, financijsku poziciju i dobit ili gubitak svih društava uključenih u konsolidaciju, taj se podatak mora prikazati u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje;
5. Članak 27. stavak 3. Direktive 83/349/EEZ primjenjuje se uz uvjet da dan bilance društva koje je uključeno u konsolidaciju ne prethodi danu konsolidirane bilance za više od šest mjeseci;
6. Članak 29. Direktive 83/349/EEZ ne primjenjuje se na one stavke pasive čiju su procjenu obavila društva uključena u konsolidaciju na temelju primjene odredbi specifičnih za društva za osiguranje ili na

▼B

one stavke aktive čije promjene vrijednosti također utječu na prava ugovaratelja osiguranja ili ih utemeljuju. Korištenje takve iznimke prikazuje se u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje.

Članak 67.

Samo u konsolidiranim financijskim izvještajima države članice mogu zahtijevati ili dopustiti da se svi prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja prikažu u netehničkom računu, čak i onda kada su takvi prihodi i troškovi povezani s poslovima životnog osiguranja.

Osim toga, države članice mogu u takvim slučajevima zahtijevati ili dopustiti raspodjelu dijela prihoda od ulaganja na tehnički račun životnog osiguranja.

ODJELJAK 10.

Objavljivanje*Članak 68.*

1. Propisno odobreni godišnji financijski izvještaji društava za osiguranje, zajedno s godišnjim izvješćima i izvještajima osoba odgovornih za reviziju financijskih izvještaja, objavljuju se prema zakonima svake države članice u skladu s člankom 3. Direktive 68/151/EEZ ⁽¹⁾.

Zakoni države članice mogu međutim predvidjeti da se godišnja izvješća ne moraju objavljivati kako je određeno prvim podstavkom. U tom slučaju ona moraju biti dostupna javnosti u središnjoj upravi društva u dotičnoj državi članici. Primjerak cijelog ili dijela bilo kojeg izvještaja moraju biti dostupni na zahtjev. Cijena primjerka ne smije premašiti njegov administrativni trošak.

2. Stavak 1. primjenjuje se i na propisno odobrene konsolidirane financijske izvještaje, na konsolidirano godišnje izvješće te izvještaje osoba odgovornih za reviziju financijskih izvještaja.

3. U slučaju da društvo za osiguranje koje je sastavilo godišnje financijske izvještaje ili konsolidirane financijske izvještaje nije osnovano kao jedno od vrsta društava navedenih u članku 1. stavku 1. Direktive 78/660/EEZ i po nacionalnom pravu svoje države nije obvezno objavljivati dokumente iz stavaka 1. i 2. ovog članka kako je to propisano člankom 3. Direktive 68/151/EEZ, ono je barem obvezno u svojoj središnjoj upravi te dokumente učiniti dostupnima javnosti. Primjerci takvih dokumenata moraju biti dostupni na zahtjev. Cijena primjeraka ne smije premašiti njihov administrativni trošak.

4. Države članice predviđaju odgovarajuće sankcije u slučaju da se društva ne pridržavaju pravila o objavljivanju propisanih ovim člankom.

ODJELJAK 11.

Završne odredbe*Članak 69.*

Kontaktни odbor osnovan u skladu s člankom 52. Direktive 78/660/EEZ ima, kada je osnovan na odgovarajući način, sljedeće funkcije:

(a) olakšati, ne dovodeći u pitanje članke 169. i 170. Ugovora, usklađenu primjenu ove Direktive putem redovitih sastanaka na kojima

⁽¹⁾ SL L 65, 14.3.1968., str. 8.

▼B

će se ponajviše raspravljati o praktičnim problemima u vezi s njezinom primjenom;

- (b) savjetovati Komisiju, ako se ukaže potreba, o dopunama ili izmjenama ove Direktive.

Članak 70.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 1. siječnja 1994. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice mogu predvidjeti da se propisi iz stavka 1. primjenjuju prvi put na godišnje financijske izvještaje i konsolidirane financijske izvještaje za poslovne godine koje počinju 1. siječnja 1995. ili tijekom kalendarske 1995. godine.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 71.

Pet godina nakon datuma iz članka 70. stavka 2. Vijeće na prijedlog Komisije razmatra i prema potrebi mijenja sve odredbe ove Direktive koje državama članicama daju slobodu izbora, uzimajući u obzir iskustva stečena prilikom primjene ove Direktive, a naročito ciljeve postizanja veće transparentnosti i usklađivanja odredbi iz ove Direktive.

Članak 72.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼M1
